KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2012-149
d.d. 10 mei 2012
(mr. A.W.H. Vink, voorzitter, en mr. S.N.W. Karreman, secretaris)

Samenvatting

Cascoschade aan een landbouwtractor is niet verzekerd als voor het gebruik van de tractor niet de vereiste ontheffingen zijn gevraagd en verkregen. Een RDW-ontheffing wegens te grote breedte van de tractor ontbreekt. Consument is niet geslaagd in het bewijs dat hij die ontheffing zou hebben verkregen voor het beoogde gebruik ('hobbymatig/festiviteiten'). Voldoende verband tussen het niet-naleven van de in art. 34.10.2 van de polisvoorwaarden omschreven verplichting en het risico dat zich heeft verwezenlijkt.

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:
- de brief van Consument van 25 mei 2011 met bijlagen, ontvangen op 30 mei 2011;
- het door Consument ondertekende vragenformulier met bijlagen;
- het faxbericht van Consument van 4 augustus 2011;
- het antwoord van Aangeslotene van 7 september 2011 met bijlage;
- de repliek van Consument van 13 september 2011;
- de dupliek van Aangeslotene van 11 oktober 2011;
- de brief van Consument van 26 maart 2012 met bijlagen;
- de brief van Aangeslotene van 28 maart 2012 met bijlagen;
- de brief van Consument van 14 april 2012 met bijlagen;
- de brief van Aangeslotene van 17 april 2012.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.

De Commissie heeft voorts vastgesteld dat beide partijen het advies als bindend zullen aanvaarden.

De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling te Den Haag op maandag 5 maart 2012.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:
- Consument heeft bij Aangeslotene een w.a.-/cascoverzekering gesloten voor zijn tractor. Blijkens het polisblad van 30 juni 2008 van de verzekering is het navolgende gebruik van de tractor verzekerd: 'hobbymatig/festiviteiten'.

- Volgens artikel 28.10.2 en artikel 34.10.2 van het op de verzekering van toepassing zijnde speciaal reglement tractor- en landbouwwerktuigverzekering is van de aansprakelijkheids-verzekering en de cascoverzekering uitgesloten de aansprakelijkheid voor schade, respectievelijk schade aan het verzekerd landbouwwerktuig, wanneer:

> 'met betrekking tot het gebruik van het verzekerd landbouwwerktuig niet door de gebruiker aan de van overheidswege geldende voorschriften is voldaan of wanneer hij niet de daarvoor vereiste leeftijd heeft bereikt of benodigde geldige rijbewijzen en/of vergunningen bezit'.

- Op 9 mei 2009 omstreeks 00.04 uur is de zoon van Consument op de terugweg van een trekkertrek-festival met de tractor nabij een bocht van een onverlichte weg door het bos in aanrijding gekomen met een hem tegemoetkomende automobilist. Ter zake van dit ongeval heeft de politie proces-verbaal opgemaakt. Daarin staat vermeld dat de tractor dubbel lucht (dat wil zeggen twee extra achterwielen) voerde en als gevolg daarvan een breedte had van 3,15 meter, en voorts dat bossage het zicht door de bocht belemmerde. Voorts vermeldt het proces-verbaal:

> 'Vermoedelijk reed de landbouwtractor ten tijde van de botsing gezien de aangetroffen sporen op het wegdek, ongeveer 15 centimeter op de weghelft bestemt voor het tegemoet komende verkeer (zijnde de Volvo). De Volvo bestuurder had vermoedelijk op het moment van de botsing ongeveer 230 centimeter tot zijn beschikking om de landbouwtractor te kunnen passeren. Gezien de breedte van de Volvo (155 centimeter) was er op de rijbaan nog ruimte over van ongeveer 75 centimeter voor de bestuurder van de Volvo als deze uiterst rechts op zijn weghelft had gereden.
> Zeer waarschijnlijk was, ondanks de aanwezige breedte verlichting op de spatborden van de landbouwtractor, de zwarte donkere, uitstekende, niet reflecterende/glanzende buitenband op afstand NIET zichtbaar geweest voor de bestuurder van de Volvo, waardoor de bestuurder waarschijnlijk de breedte van de landbouwtractor verkeerd inschatte. Ook doordat de extra gemonteerde wielen veel verder buiten het voertuig steken dan de aanwezige breedtelichten, zal de bestuurder van de Volvo mogelijk misleidt zijn geweest in de werkelijke breedte van de naderende landbouwtractor.'

- In een brief van 7 september 2009 heeft Aangeslotene aan Consument met een beroep op de hierboven geciteerde polisartikelen 28.10.2 en 34.10.2 dekking ontzegd, en tevens meegedeeld de reeds aan de tegenpartij uitgekeerde schade aan diens auto niet op Consument te zullen verhalen.
- Een door Aangeslotene ingeschakelde expert heeft de schade aan de tractor vastgesteld op een bedrag van € 12.019,- incl. BTW, op basis van total loss.

3 Geschil

3.1. Consument vordert: dat Aangeslotene alsnog dekking verleent ter zake van het ongeval van 9 mei 2009 en de cascoschade van Consument, eventueel coulancehalve, vergoedt.

3.2. Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen.

- De tractor voldeed aan de wettelijke vereisten. Alleen een ontheffing wegens de breedte ervan ontbrak. Een dergelijke ontheffing wordt zonder inspectie van het voertuig voor drie jaar voor het gehele bedrijf van de aanvrager verleend. Consument heeft niet bewust verzuimd een ontheffing aan te vragen. Na het ongeval heeft Consument direct een ontheffing aangevraagd en gekregen ten behoeve van het bedrijf waar hij werkt. In de agrarische sector is vrijwel onbekend dat voor een voertuig van meer dan 3 meter breed een ontheffing vereist is. Causaal verband tussen het ontbreken van de ontheffing en het ontstaan of de omvang van de schade ontbreekt. Daarom is het niet redelijk dat Aangeslotene zich op de polisartikelen 28.10.2 en 34.10.2 beroept. Consument ziet hier een gelijkenis met artikel 7:930 BW.
- Bovendien heeft Aangeslotene, zonder voorafgaand overleg met Consument, direct en ten onrechte de volledige aansprakelijkheid erkend. De tegenpartij heeft immers niet uiterst rechts gereden. Bovendien voerde de tractor links en rechts op de cabine twee brandende oranje zwaailichten. In andere soortgelijke zaken heeft Aangeslotene niet de schade af-gewikkeld op basis van volledige aansprakelijkheid.
- Consument wordt hierdoor in zijn verhaalsmogelijkheden van zijn cascoschade op de tegenpartij belemmerd. Aangeslotene had met dit belang van Consument bij de afwikkeling van de aansprakelijkheidsschade rekening moeten houden. Haar erkenning van de aansprakelijkheid zal bij een verhaalsprocedure van Consument bij de rechter zeker een rol spelen. Zij heeft niet als een zorgvuldig verzekeraar gehandeld en heeft in strijd met het vonnis van de Rechtbank te Amsterdam van 11 februari 2009, Jurisprudentie Aansprakelijkheid 2009, nr. 113 gehandeld.
- In de gehele klachtenprocedure is Aangeslotene op de argumenten van Consument niet ingegaan.
- Aangeslotene heeft anders dan zij beweert, geen overleg met Consument gevoerd. Zij spreekt dus niet de waarheid.

3.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd.
- Aangeslotene meent terecht met een beroep op de polisartikelen 28.10.2 en 34.10.2 dekking te hebben ontzegd. De tractor was 3,15 meter breed, maar mocht op grond van artikel 5.8.6 van de Regeling Voertuigen niet breder zijn dan 3 meter. Volgens artikel 5.1.1.c van de Regeling is het verboden om met een voertuig te rijden dat niet voldoet aan artikel 5.8.6. Het was dus verboden om met de tractor te rijden. Een ontheffing ontbrak. Volgens het polisblad is de tractor van Consument in privé en is deze voor hobbymatig gebruik bestemd. Als hij een ontheffing heeft aangevraagd voor het bedrijf waar hij in loondienst werkzaam is, brengt dit niet mee dat de ontheffing ook deze tractor betreft. Er is causaal verband tussen het niet voldoen aan de wettelijke voorschriften en het ontstaan en de omvang van de schade.
- Op grond van artikel 6 van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen had de automobilist een eigen vorderingsrecht op Aangeslotene. Uiteraard is Aangeslotene gehouden om bij de afwikkeling van een dergelijke schade zorgvuldig te werk te gaan.

Aangeslotene heeft die zorgvuldigheid in acht genomen. Op basis van het resultaat van het zeer uitgebreide onderzoek door de politie heeft Aangeslotene het standpunt ingenomen dat het de automobilist niet toe te rekenen is dat hij niet uiterst rechts reed, maar wel op zijn weghelft bleef, en de breedte van de tractor niet juist heeft ingeschat.
- Aangeslotene behoefde op basis van de resultaten van het politieonderzoek niet met Consument, de vader van de bestuurder van de tractor, in overleg te treden alvorens de aansprakelijkheid te erkennen. Deze was immers niet bij het ongeval betrokken, en voert overigens geen nieuwe feiten of omstandigheden aan. Het staat Consument vrij om zo nodig via de rechter zijn schade op de tegenpartij te verhalen. De rechter zal echter stellig niet tot een ander oordeel komen dan Aangeslotene.
- Aangeslotene is wel op de argumenten van Consument ingegaan.
- Niet gesteld of bedoeld is te stellen dat voorafgaand aan de afwijzing met Consument overleg is gevoerd. In de periode na de afwijzing op 9 september 2009 is wel veelvuldig met hem gecommuniceerd.

4. Zitting

Ter zitting is het geschil met partijen besproken. De Commissie heeft daarbij partijen verzocht om onder opgave van het doel van het gebruik ('hobbymatig/festiviteiten') van de landbouwtractor, voor deze tractor een ontheffing wegens de breedte ervan aan te vragen.

5. Het verdere verloop van de procedure

5.1 Consument heeft bij brief van 26 maart 2012 van zijn gemachtigde de door hem verkregen ontheffing overgelegd. Blijkens de brief werd de ontheffing aangevraagd via de website van de RDW middels het daarvoor bestemde formulier 'Aanvraag voor langlopende ontheffing Landbouw'. In de aanvraag is niet vermeld dat het ging om een ontheffing voor het gebruik 'hobbymatig/festiviteiten' omdat volgens Consument blijkens het formulier de daarin gestelde vragen moeten worden beantwoord, niet gevraagd wordt naar het gebruik en daarvan niet mag worden afgeweken omdat de RDW de aanvraag anders niet in behandeling neemt. De ontheffing betreft gebruik van de landbouwtractor in de gemeente waarin Consument woonachtig is, maar niet in twee andere gemeenten waar doorheen gereden moest worden om het trekkertrek-festival te bereiken.

5.2 Aangeslotene heeft bij brief van 28 maart 2012 haar afwijzend standpunt gehandhaafd. Zij heeft bij de brief fotokopieën overgelegd van haar e-mailverkeer met de RDW. Daaruit blijkt dat de RDW zonder meer geen ontheffing zou verlenen omdat bij het deelnemen aan een nachtelijk evenement geen sprake is van noodzakelijke landbouwdoeleinden.

5.3 Consument heeft vervolgens bij brief van 14 april 2012 met bijlagen gereageerd op de brief van 28 maart 2012 met bijlagen van Aangeslotene en Aangeslotene heeft bij brief van 17 april 2012 gereageerd op de brief van 26 maart 2012 met bijlagen van Consument.

6. Beoordeling

6.1 Volgens het hierboven onder **Feiten** geciteerde artikel 34.10.2 van de polis-voorwaarden is van de onderhavige cascoverzekering uitgesloten schade aan de verzekerde landbouwtractor, wanneer met betrekking tot het gebruik van het verzekerd landbouw-werktuig niet door de gebruiker aan de van overheidswege geldende voorschriften is voldaan of hij niet de vereiste vergunningen bezit. Niet in discussie tussen partijen is dat de verzekerde landbouwtractor van Consument ten tijde van het ongeval breder was dan 3 meter maar daarvoor niet de vereiste ontheffing had.

6.2 Consument heeft aangevoerd dat Aangeslotene desalniettemin dekking dient te verlenen omdat hem deze ontheffing zonder meer verleend zou zijn als hij deze had aangevraagd en aldus het causaal verband tussen het ontbreken van de ontheffing en het ontstaan van het ongeluk ontbreekt. Het ongeval zou immers ook zijn ontstaan indien Consument de ontheffing wel had aangevraagd en verkregen. Consument is vervolgens door de Commissie in de gelegenheid gesteld om te bewijzen dat hij - voor het beoogde gebruiksdoel ('hobbymatig/festiviteiten') van de landbouwtractor - voor deze tractor een ontheffing wegens de breedte ervan zou hebben verkregen. In dat bewijs is hij niet geslaagd. Consument heeft immers geen ontheffing aangevraagd voor hobbymatig gebruik of gebruik ten behoeve van festiviteiten van de tractor, maar heeft een ontheffing aangevraagd en gekregen voor het gebruik van de tractor voor landbouwdoeleinden. Dat hij de ontheffing voor deze tractor ook met gebruik hobbymatig/festiviteiten zou hebben gekregen, zoals hij aan zijn verweer ten grondslag legt kan daaruit niet volgen. Integendeel, uit het door Aangeslotene overgelegde e-mailverkeer met de RDW blijkt veeleer dat daarvoor geen ontheffing zou zijn verleend.

6.3 De Commissie stelt vervolgens voorop dat de beperking van de maximale voertuigbreedte strekt ter bevordering van de verkeerveiligheid en dat daarom op de openbare weg slechts van een te breed voertuig gebruik mag worden gemaakt indien daarvoor een ontheffing is verleend. Zonder de ontheffing mocht met deze landbouwtractor ten tijde en ter plaatse van het ongeval niet worden gereden. Nu niet is gebleken dat die ontheffing in dit geval voor deze tractor verkregen had kunnen worden, is er een voldoende oorzakelijk verband tussen het niet-naleven van de in artikel 34.10.2 van de polis-voorwaarden omschreven verplichting en het risico zoals dit zich heeft verwezenlijkt.

6.4 Dit leidt ertoe dat de Commissie de vordering zal afwijzen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6.5 Voor zover Consument erover klaagt dat Aangeslotene ten onrechte aansprakelijkheid heeft erkend en krachtens de door hem voor de landbouwtractor gesloten W.A.-motorrijtuigverzekering tot schadeloosstelling van de automobilist is overgegaan, is de Commissie van oordeel dat Aangeslotene op grond van de in het door de politie opgemaakte proces-verbaal van de aanrijding vermelde feiten voldoende aanleiding daartoe had.

7. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de vordering af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.